

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Músiques i Cultures
Codi	100657
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	1er curs, 1er semestre
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català, castellà i anglès

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Jordi Roquer Gonzalez
Departament	Art i Musicologia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7 / 167
Telèfon (*)	935868468
e-mail	jordi.roquer@uab.cat
Horari d'atenció	Dilluns i dimecres d'11h a 13h

2. Equip docent

Nom professor/a	Jordi Roquer Gonzalez
Departament	Art i Musicologia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7 / 167
Telèfon (*)	935868468
e-mail	jordi.roquer@uab.cat
Horari de tutories	Dilluns i dimecres d'11h a 13h

(Afegeix tants camps com sigui necessari)
() camps optatius*

3.- Prerequisits

És aconsellable disposar de coneixements musicals equivalents al grau mitjà.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'objectiu de l'assignatura és fer conèixer als estudiants la vinculació de les músiques amb el context de la cultura on es manifesten. Aquesta vinculació fa evident la diferència d'entorns culturals i de lògiques d'organització de la societat, en correspondència amb les diverses lògiques d'estructuració musical i els diversos entorns d'activitat on es produeix cada música.

El resultat formatiu ha de ser un panorama prou ampli de músiques situades y explicades des del corresponent entorn humà. D'altra banda, això permetrà percebre les grans àrees culturals pel que fa a la música, i mostrar els elements bàsics de l'aproximació culturalista en l'estudi de les músiques.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE2. Relacionar les creacions musicals amb els seus diferents contextos, discriminant les funcions socials de la música, el seu paper i el del músic en la societat i en relació a les altres manifestacions artístiques.

Resultats d'aprenentatge

CE2.1 Conceptualitzar la noció de música a partir d'una visió entre cultures i en una posició crítica davant del nostre entorn social.
CE.2.2 Discernir els elements bàsics de les grans àrees musicals i culturals del planeta i relacionar-los amb la praxis musical.
Desenvolupar l'experiència de la relativitat cultural en l'acte d'escolta.
CE2.3 · Aplicar i transmetre els coneixements adquirits a les demandes socials relacionades amb les músiques d'altres cultures.

Competència

CE7. Reconèixer el paper de la música en la societat actual, la seva funció en les arts de l'espectacle, la seva relació amb la cultura audiovisual, la tecnologia i la informàtica, així com les empreses d'oci i cultura.

Resultats d'aprenentatge

CE4.1 Prendre consciència de l'amplitud de reptes actuals de la investigació musicològica.
CE4.2 Analitzar l'aplicació de nous paradigmes i sistemes epistemològics en l'àmbit de la disciplina musicològica.

Competència

Reconèixer i apreciar les manifestacions musicals de les cultures no occidentals, tradicionals i de l'àmbit popular i urbà.

Resultats d'aprenentatge

CE4.1 Prendre consciència de l'amplitud de reptes actuals de la investigació musicològica.
CE4.2 Analitzar l'aplicació de nous paradigmes i sistemes epistemològics en l'àmbit de la disciplina musicològica.

6.- Continguts de l'assignatura

La música com a procés comunicatiu.

Implicacions en el pensament sobre l'activitat musical.

Les lògiques de l'ordre sonor. El xoc entre paradigmes culturals.

Els conceptes d'artista i de creador en la música.

La base cultural i el fonament biològic de la música en els treballs de John Blacking.

Recorregut per les polifonies cantades i orals d'Europa.

La música dels aborígens a la regió de l'Arnhem: didjeridoo, songlines i dreamtime.

Músiques a l'Àsia central: cants de gola i multifònics.

Les lògiques culturals de la música balinesa: el gamelan i el kecak.

Sud-àfrica i l'apartheid: música i política; música i resistència.

Els conceptes bàsics de l'etnomusicologia: èmic / ètic; finalitat / funció; etnicitari; enculturació / aculturació; apropiació; gènere; rellevància social; etnicitat; patrons de rebuig, narrativitat; sincrònic / diacrònic.

Les dicotomies culte / popular; oralitat / escritura; anònim / d'autor;

Les qüestions de gènere en la música.

La relació entre música i poder.

Música i tecnologia.

Les ciències auxiliars de la musicologia.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Classe magistral
Lectura de textos
Seminars de debat sobre lectures
Audició guiada
Material audiovisual
Examen

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classe expositiva	15	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista
Seminaris de debat sobre lectures	15	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista
Audició guiada	15	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Panorama de músiques situades y explicades en l'entorn humà i en les grans àrees culturals

Supervisades

Lectura de textos	30	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista
-------------------	----	--

Autònomes

Lectura de textos	30	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista
Material audiovisual	30	Coneixement de les músiques en el context de la cultura Conceptes bàsics de l'etnomusicologia dins de la perspectiva culturalista

8.- Avaluació

- Participació en el debat de les lectures sol·licitat oralment pel professor durant les sessions corresponents: avaluació dels conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats (20%)
- Prova parcial (40%)
- Prova final (40%)

S'avaluarà l'assoliment dels conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats així com la capacitat de situar les grans àrees musicals i culturals estudiades.

Seràn considerats "no presentats" els estudiants que no hagin seguit un mínim d'un 75% de les sessions presencials o, també, als que renunciïn a l'examen final.
L'examen final podrà ser revisat en una data i lloc publicitat pel professor el dia establert per a la prova.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Participació en el debat de les lectures sol·licitat oralment pel professor durant les sessions corresponents.

10

Conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats

Prova parcial	1,5	· Conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats · Capacitat de situar les grans àrees musicals i culturals tractades
Prova final	1,5	· Conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats · Capacitat de situar les grans àrees musicals i culturals tractades

9- Bibliografia i enllaços web

COOK, Nicholas, 2001, *De Madonna al canto gregoriano: una muy breve introducción a la música*, Madrid, Alianza editorial.

BLACKING, John, 1994: *Fins a quin punt l'home és músic?*, Vic, Eumo editorial.

MARTÍ i Pérez, Josep, 2000: *Más allá del arte. La música como generadora de realidades sociales*, Sant Cugat del Vallès, Deriva editorial.

MALM, W. P., 1985, *Culturas musicales del Pacífico, el Cercano Oriente y Asia*, Madrid, Alianza editorial.

NETTL, Bruno, 1996, *Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales*, Madrid, Alianza editorial.

Bruno Nettl, Ruth M Stone, James Porter, Timothy Rice (editors), 1999: *The Garland Encyclopedia of World Music*, en 10 volums.

Col·lecció Akal de llibres i CD sobre diferents cultures musicals. En aquest moment, han estat publicats 11 volums.

10.- Programació de l'assignatura

17/09 –Objectius i organització del curs. Lectures obligatòries i complementàries.

19/09 - La “música objecte” vs la música com a procés comunicatiu.

01/10 –Les lògiques de l'ordre sonor. L'etnocentrisme de l'acte d'escoltar i l'acostament a les estructures sonores alienes.

03/10 – *Fins a quin punt l'home és música?* (Cap. I).

10/10 – Les veus transformades: dels inuït al didgeridoo australià.

12/10 – Recorregut per les polifonies cantades i orals d'Europa.

15/10 – Les lògiques culturals de la música balinesa: el gamelan i el kecak.

17/10 – *La música fora del marc europeu*: activitat sobre el text de Christopher Small.

22/10 – Inaguració del curs Filosofia i Lletres.

24/10 – *Fins a quin punt l'home és música?* (Cap. II, III i IV).

29/10 – Sud-àfrica i l'apartheid: música i política; música i resistència.

31/10 - *Más allá del arte*. (Cap. I i II).

05/11 – Música, emocions i neurociència. Audiovisionat i posterior debat sobre el documental de Redes.

07/11 – Tecnologia i discurs sonor: el so com a element narratiu de la història de la música pop.

12/11 - *Más allá del arte*. (Cap. III i IV).

14/11 – Prova parcial.

19/11 – Comentari de la prova parcial.

21/11 – *Más allá del arte*. (Cap. V, VI, VII).

26/11 – Sobrietat sonora en les relacions Tsachila.

28/12 – *Más allá del arte*. (Cap. VIII, IX, X i XI).

03/12 – La música dels aborígens a la regió de l'Arnhem: didgeridoo, songlines i dreamtime.

05/12 – *Más allá del arte*. (Cap. XII, XV i XVI).

10/12 – La tècnica de multifònics a l'Àsia central: el *khoomei* de Tuva.

12/12 – *De Madonna al canto gregoriano*. (Cap. I i II).

17/12 – Activitat especial de final de trimestre.

09/01 – *De Madonna al canto gregoriano*. (Cap. III, IV, V, VI i VII).

14-01 – Sessió de repàs i valoració del curs.

16-01 - Prova final.

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE